

opusdei.org

“En la lluita contra la SIDA no sobra ningú”

El Doctor Manuel Leal és especialista en Medicina Interna, treballa al Servei de Malalties Infeccioses de l'Hospital Virgen del Rocio de Sevilla i dirigeix el laboratori de Immunovirologia.

27/05/2009

Des de principis dels anys 80 treballa amb pacients infectats pel virus de la immunodeficiència humana (VIH),

agent causant de la SIDA. Va ser el primer metge a comunicar a Europa que havia pacients hemofílics que estaven infectats per VIH. La seva tasca professional es reparteix entre atendre pacients infectats pel VIH, la direcció del laboratori d'investigació i la labor docent de pregrau i postgrau.

El Doctor Leal és un dels principals impulsors de la Xarxa d'Investigació en SIDA (RIS), creada el 2002. La RIS és un espai d'investigació en un camp complex que exigeix un esforç multidisciplinar, i que reuneix un total de 90 investigadors bàsics i clínics. Actualment la RIS investiga els casos de més de 4.000 pacients, recollits en diferents centres especialitzats que permeten tenir una radiografia de la investigació i els perfils dels malalts a nivell nacional. Aquest model en xarxa permet accelerar el desenvolupament de tractaments

eficaços en la lluita contra la SIDA i millorar l'assistència al malalt.

Es podrà trobar una solució definitiva a la SIDA?

En tan sols quinze anys la mortalitat causada pel VIH ha disminuït a causa de la disponibilitat de tractaments antivirals cada vegada més eficaços. No obstant això, desafortunadament, el virus no pot ser eradicat de l'organisme; en conseqüència la infecció només pot ser controlada, no guarida.

És important assenyalar que les conseqüències a llarg termini de tenir en el cos un virus de les característiques del VIH (encara que estigui controlat pels medicaments) són en gran part desconegudes, però observacions recents indiquen que aquestes persones són més vulnerables a patir càncers i a experimentar un envelliment prematur del sistema immune. En

conseqüència el més important en la lluita contra la SIDA segueix sent la prevenció, no infectar-se.

Cal precisar que l'epidèmia de la SIDA és d'escala planetària, i a més incontrolada en el moment actual. Tingui en compte que la marxa d'una epidèmia no s'amida per la disminució de la mortalitat, sinó per l'aparició de noves infeccions. Malauradament el nombre de persones infectades segueix creixent arreu del món, i per descomptat a Espanya. Les persones més vulnerables a la infecció són els joves i la ruta més freqüent de transmissió del VIH són les relacions sexuals (tant homo com heterosexual).

En la meva opinió les campanyes de prevenció estan lluny de ser satisfactòries, ja que se centren exclusivament en l'ús de preservatius. Es comet, a més, el greu error d'estigmatitzar i excloure

institucions que subratllen altres mesures preventives eficaces, tals com una educació sexual sòlida d'acord amb el que és l'home i la fidelitat dintre de la parella. Li diré una cosa: les dimensions de l'epidèmia de la SIDA són tan dramàtiques, que en la seva prevenció ningú sobra, inclòs institucions (no necessàriament religioses) que aportin solucions no “políticament correctes”.

Com tractar a un pacient infectat que sap que la seva malaltia no té curació?

Són molts anys els que duc atenent a pacients amb SIDA, des de 1983 quan era metge resident a l'Hospital Virgen del Rocío de Sevilla. Els primers anys van ser molt durs; mancaven tractaments enfront del virus i se'ns morien entre 2 i 4 pacients per setmana. La SIDA ha condicionat pràcticament tota la

meva vida professional, tant en el vessant d'assistència clínica directa en sala d'hospitalització i consultes, com en investigació i docència. He tancat els ulls a molts malalts/amics.

Al poc temps de començar a tractar malalts amb SIDA es va produir en la meva vida interior canvis profunds que em van dur, com fill pròdig, a Déu i a l'Església Catòlica. La meva trobada amb Déu, a través de l'Opus Dei, va fer desplegar-se en el meu interior un camp de immenses realitats ocultes: 1) En cadascun dels meus malalts, d'alguna forma està Crist; 2) Déu vol que doni fruits on estic plantat, amb els meus germans més immediats: malalts, família, col·legues; 3) Déu em vol treballant, fent-ho bé: guarint quan es pot, alleujant i sempre consolant; 4) La intel·ligència (els meus "talents") també me l'ha donada Déu perquè desxifri enigmes de la seva Creació, que a més de satisfer la curiositat

innata, la posi al servei dels meus malalts, salvant vides; aquest és el meu ofici. A l'Opus Dei vaig entendre la dimensió sobrenatural del treball, i la responsabilitat de fer-lo bé.

De totes maneres, abans de tornar a la Fe, ja tenia clar (per sentit comú) que l'ésser humà existeix des del moment de la concepció, i persisteix fins al moment de la mort. En conseqüència no tinc autoritat per a encegar les seves vides. Aquesta consideració és de sentit comú, però a la llum de la Fe adquireix dimensions de sabor etern.

Abans s'ha referit a la manca d'educació en valors per a afrontar la lluita contra la SIDA i altres qüestions bioètiques. Com encertar?

Em separo ara un xic de la malaltia de la SIDA, que abordaré més endavant, i començo aquesta resposta parlant-li del drama de

l'avortament. Com a metge sé que un fetus no és una pasterada de cèl·lules, ni de bon tros un tumor que necessita ser extirpat. Un metge sap – sigui creient o no – que un fetus és un ésser humà que té moltes potencialitats. No es tracta d'un ésser humà potencial, com es diu ara. Això és un concepte de sentit comú. Hi ha molta desinformació referent a això. L'avortament és un gran fracàs de la medicina. El metge està per a intentar salvar vides, no per a destruir-les.

Tornant a la SIDA, considero que és fonamental una adequada educació sexual dels joves, que comenci en la família. Ho he dit abans i ho reitero. Ens hi juguem tant, que per a tallar aquesta epidèmia no sobra ningú. No podem excloure per raons merament ideològiques propostes que ajuden o fomenten, per exemple, l'abstinència, o les quals vagin encaminades a fomentar la responsabilitat dels

joves. Cal un debat serè, sense
exclusions ideològiques, perquè ens
juguem molt.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca/article/en-la-lluita-
contra-la-sida-no-sobra-ningu/](https://dev.opusdei.org/ca/article/en-la-lluita-
contra-la-sida-no-sobra-ningu/)
(13/08/2025)